

Силабус курсу

Міжнародні відносини та світова політика

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 29 Міжнародні відносини

Спеціальність – 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Освітньо-професійна програма – «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Рік навчання: 2 Семестр: 1

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Керівник курсу

ІІІ

д.іст.н., проф. Дацків Ігор Богданович

Контактна інформація idatskiv@ukr.net

Опис дисципліни

Дисципліна «Міжнародні відносини та світова політика» спрямована на формування у студентів розуміння про міжнародні відносини і світову політику від початку XVII ст. до наших днів, засвоєнні системних теоретичних і практичних знань з історії міжнародних відносин та світової політики, закономірностей розвитку міжнародних систем, особливостей взаємодії основних учасників міжнародних відносин в окреслений історичний період.

Структура курсу

Години (лек./прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
1/1	1. Загальнотеоретична характеристика міжнародних відносин та світової політики.	Розкрити предмет і завдання курсу. Знати основні підходи до розуміння міжнародних відносин, засвоїти визначення таких понять як «міжнародні відносини», «міжнародна політика» та «світова політика», «зовнішня політика». Засвоїти основні моделі зовнішньої політики країн.	Поточне опитування
1/1	2. Теоретико-організаційні засади зовнішньої політики держави.	Знати суть поняття «світова політика». Поняття зовнішньої політики. Цілі зовнішньої політики держави. Види зовнішньої політики держави. Моделі формування зовнішньої політики.	Поточне опитування
1/1	3. Передумови та становлення Вестфальської системи міжнародних відносин	Вміти аналізувати основні тенденції зовнішньої політики провідних європейських держав в добу пізнього Середньовіччя та раннього модерного часу, оцінювати їх наслідки на становлення Вестфальської система міжнародних відносин.	Поточне опитування

1/1	4. Становлення та причини кризи Віденської системи міжнародних відносин у середині XIX ст.	Розуміти основи Віденської системи міжнародних відносин та аналізувати причини її розпаду, оцінювати вплив на утворення Німецької імперії.	Поточне опитування
2/2	5. Формування військово- політичних блоків у Європі та загострення суперечностей між ними наприкінці XIX – початку XX ст.	Знати передумови утворення та становлення військово-політичних блоків у Європі, вміти оцінювати їхні наслідки.	Групові заняття
2/2	6. Міжнародні відносини в роки Першої світової війни. Формування та основні засади Версальсько-Вашингтонської системи міжнародних відносин	Знати особливості формування міжнародних відносин і період Першої світової війни та вміти проаналізувати її вплив на формування Версальсько-Вашингтонської системи міжнародних відносин.	Поточне опитування
2/2	7. Проблеми європейської політики 20 – 30-х років XX ст. Криза Версальсько- Вашингтонської системи міжнародних відносин	Визначити особливості європейської політики 20 – 30-х років XX ст. та вміти оцінити зовнішньополітичні доктрини європейських країни, прояви передвоєнної політичної кризи.	Групові заняття
2/2	8. Криза Версальсько-Вашингтонської системи міжнародних відносин	Знати особливості міжнародних відносин у міжвоєнний період. Початок війни у Європі та переростання її у світову.	Групові заняття
2/2	9. Міжнародні відносини та зовнішня політика в роки Другої світової війни	Аналізувати основи формування та зміцнення антигітлерівської коаліції, зміни позиції країн у світовій політиці під час другої світової війни.	Поточне опитування
2/2	10. Дипломатія після Другої світової війни (1945-1952 рр.).	Розкрити зміни на міжнародній арені в перші післявоєнні роки та виклики розвитку міжнародних відносин.	Поточне опитування
2/2	11. Головні напрями зовнішньої політики Великої Британії.	Аналізувати зовнішньополітичну концепцію Англії на початку «холодної війни» (чинники сприяння). Великобританія: шлях до Європейського співтовариства.	Поточне опитування
2/2	12. Дипломатичні проблеми у період «холодної війни» (1953 – 1962 рр.)	Знати зовнішньополітичні концепції країн-світових лідерів у період «холодної війни», вміти оцінити основні наслідки розвитку дипломатичних відносин того часу.	Групові завдання
4/4	13. Формування та реалізація основних напрямків міжнародних відносин і зовнішньої політики США у повоєнний період	Знати зовнішньополітичні доктрини США та їх вплив на розвиток міжнародних відносин.	Групові завдання

2/2	14. Міжнародні відносини в 60 – 90-х рр. XX ст.	Опанувати тенденції розвитку міжнародних відносин країн Заходу та соціалістичного табору. Розуміти вплив США та Японії на розвиток світової політики. Засвоїти напрями зовнішньої політики країн Азіатсько-Тихоокеанського регіону, формування дипломатичних відносин країн Близького та Середнього Сходу, африканських країн. Засвоїти наслідки розпаду Ялтинсько-Потсдамського порядку та крах біполярної структури.	Групові завдання
4/4	15. Міжнародні відносини наприкінці XX – на початку XXI ст.	Знати особливості формування міжнародних відносин в постбіполярному світі, аналізувати основні зміни у світовій політиці та виклики стабільності у міжнародних відносинах.	Групові завдання
4/4	16. Контури та особливості формування сучасного світового порядку	Знати сучасні концептуальні моделі світового порядку та аналізувати основні трансформації міжнародних відносин в умовах глобалізації, вміти оцінювати сучасні виклики та суперечності розвитку міжнародних відносин.	Групові завдання
4/4	17. Місце України у сучасній системі міжнародних відносин	Знати етапи становлення України як суб'єкта міжнародних відносин та її зовнішньополітичні інтереси, аналізувати міжнародно-політичне середовище, у якому Україна формує та здійснює свою зовнішню політику, оцінити її участь у світових та регіональних політичних процесах.	Групові завдання
4/4	18. Війна росії проти України як виклик колективному Заходу та виміру його стійкості.	Знати етапи агресії росії проти України як вирішальний чинник зміни геополітичних умов світового порядку. Створення антипутінської коаліції 50 держав світу. Прискорена процедура вступу України до ЄС та НАТО. Військова та гуманітарна допомога країн світу Україні у війні з росією. Військовий та фінансовий Рамштайни.	Поточне опитування

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бистрицька Е. В. Східна політика Ватикану в контексті відносин Святого Престолу з Росією та СРСР (1878-1964 рр.) : Монографія. Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. 415 с.
2. Газін В. П. Економіка і зовнішня політика Веймарської республіки (1925-1933 рр.): східно-європейські аспекти. Кам'янець-Подільський, 1999. 152 с.
3. Дипломатична історія України /Упоряд. Ірина Матяш. К.: ТОВ «Видавництво «Кліо», 2019. 496 с.
4. Дацків І.Б., Полич М.І. Міжнародні відносини та світова політика. Навчально-методичний комплекс дисципліни. Тернопіль: Тайп, 2021. 38 с.
5. Дацків І.Б., Полич М.І. Міжнародні відносини та світова політика. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». Методичні рекомендації. Тернопіль: СМП Тайп, 2021. 45 с.
6. Дацків І.Б., Полич М.І. Історія міжнародних відносин та дипломатії: Методичні рекомендації з для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». Методичні рекомендації.

Тернопіль: СМП Тайп, 2021. 45 с.

7. Дацків І.Б., Полич М.І. Історія міжнародних відносин та дипломатії: Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». Методичні рекомендації. Тернопіль: СМП Тайп, 2021. 30 с.

8. Дюррозель Ж.-Б. Історія дипломатії від 1919 р. до наших днів / Пер. з фр. Київ: Основи, 1995. 903 с.

9. Зварич Р. Є. Геоелектронні детермінанти альтерглобалізації: *монографія*. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 376 с.

10. Зовнішня політика України – 2014: стратегічні оцінки, прогнози та пріоритети / за ред. Г. М. Перепелиці, О. В. Потехіна. К. : Стило, 2015. 326 с.

11. Іваницька О. П. Новітня історія країн Європи та Америки (1945-2002). Навчальний посібник. Вінниця: Фоліант, 2013. 560 с.

12. Історія економіки та економічної думки : підр. / В.В.Козюк, Л.А. Родіонова, О.В. Длугопольський [та ін.] ; за ред. В.В.Козюка, Л.А. Родіонової. – Тернопіль: ТНЕУ, 2015

13. Історія міжнародних відносин і зовнішньої політики ХХ-початок ХХІ ст. : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / Авт. кол. В.Ф. Салабай та ін. Київ : КНЕУ, 2006. – 193 с.

14. Міжнародні відносини та світова політика : навч.-метод. посібник / Ю. В. Чайковський, Р. Ф. Харитонов. Одеса : 2022. 43 с.

15. Камінський А. Вступ до міжнародних відносин. Львів: Світ, 1995. 144 с.

16. Корсунський С. Зовнішня політика в епоху трансформацій. Х.: Віват 2020. 256 с.

17. Лазарович М. В. Російсько-українська війна (2014-2017 роки) : короткий нарис. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2017. 240 с.

18. Лазарович М., Мироненко П. Російсько-українська війна (2014-2024 роки). Київ: Політія. 2024. 520 с.

19.

20. Марущак М. Й. Історія дипломатії ХХ століття: Курс лекцій. Львів: Військовий інститут, 2000. – 403 с.

21. Матяш І. Б. Українська консульська служба 1917–1923 рр. як державний інститут: становлення, функціонування, персоналії / Відп. ред. С. В. Віднянський. НАН України. Інститут історії України. К.: Інститут історії України, 2018. 482 с.

22. Міжнародні відносини та світова політика / В. А. Манжола, О. А. Коппель, В. Ю. Крушинський та ін. Київ: Знання, 2014. 662 с.

23. Міжнародні відносини та світова політика [Електронний ресурс]: навчальний посібник / О. М. Кузь, Д. С. Коротков, Д. Ю. Михайличенко, О. В. Бровко ; за заг. ред. д-ра філос. наук, професора О. М. Кузя. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 201 с.

24. Міжнародні відносини та зовнішня політика України : підручник / [Ю.В.Пунда, І.П.Козинець, В.С.Клименко та ін.]. К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с.

25. Молчанова Е., Ковтонюк К. Концептуальні засади становлення та розвитку нового світового економічного порядку. Міжнародна економічна політика, 2018. № 1. С. 144- 170.

26. Стратегічні комунікації в міжнародних відносинах. Монографія. К. : Вадекс, 2019. 442 с.

27. Теорія міжнародних відносин. Міжнародні відносини та світова політика : навч. посіб. / М. П. Требін, Л. М. Герасіна, В. Л. Потрібна та ін. Харків : Право, 2016. 540 с.

28. Україна в історії Європи ХІХ – початку ХХІ ст.: історичні нариси / За ред. С. В. Віднянського. НАН України. Інститут історії України. К.: Інститут історії України, 2020. 814 с.

29. Україна у світовій політиці : конспект лекцій / укладачі: С. М. Король, М. С. Назаров, В. О. Дементов. Суми : Сумський державний університет, 2018. 140 с.

30. Grave new world: the end of globalization, the return of history. By Stephen D. King. New Haven, CT, and London: Yale University Press.2017. 304 p.

31. Introduction to International Relations: Perspectives, Connections, and Enduring Questions Paperback. London: Macmillan Education UK; 2nd edition, 2018. 576 p.

32. Datskiv I. The First Peace in the World War of 1914–1918. Conditions of Signing of the Brest-Litovsk Peace Treaty Between the Ukrainian People’s Republic and the Quadruple Alliance // “BINTEL” Geopolitical Analytics Journal. № 3 (11) Autumn 2018.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Міжнародні відносини та світова політика» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4
20%	20%	20%	40%
Усне опитування під час занять (1-9 теми) – 5 балів за тему – макс. 45 балів Модульна контрольна робота – макс. 55 балів	Усне опитування під час занять (10-18 теми) – 5 балів за тему – макс. 45 балів Модульна контрольна робота – макс. 55 балів	Підготовка КПЗ – макс. 40 балів Захист КПЗ – макс. 40 балів Участь у тренінгах – макс. 20 балів	Тестові завдання (10 тестів по 2 балів за тест) – макс. 20 балів Теоретичні питання (2 питання) – по 40 балів, макс. 80 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)